

**УМІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

Давиденко І.В.

- “ ”

2020 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 242 «Туризм»**

за темою:

**«Послуги авіаційного пасажирського транспорту як складова
туристичного продукту» (на прикладі ТОВ « Селезньов Тур»)**

Виконавець

- студентка ФМЕ

Шашкіна Олена Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

- К.е. н ,ст.викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Бедрадінa Ганна Костянтинівна.

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2020

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ТУРИСТІВ ПОВІТРЯНИМ ТРАНСПОРТОМ	7
1.1. Авіаційний транспорт в туризмі	7
1.2. Поняття, структура та складові туристичного продукту	14
1.3. Послуги авіаційного транспорту, як складова туристичного продукту	20
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «СЕЛЕЗНЬОВ ТУР»	32
2.1. Організаційно-економічна характеристика туристичного підприємства ТОВ «СелезньовТур»	32
2.2. Послуги авіаційного пасажирського транспорту у діяльності туристичного підприємства	50
2.3. Фактори впливу на обсяг продажів туристичних пакетів з використанням авіа транспорту на туристичному підприємстві ТОВ «СелезньовТур»	56
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАХОДІВ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ПОСЛУГ АВІАЦІЙНОГО ТРАНСПОРТУ НА ТУРИСТИЧНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	66
3.1. Визначення пріоритетних напрямів використання авіапослуг на туристичному підприємстві	66
3.2. Розробка та впровадження нового туру з використанням пасажирського авіаційного транспорту на туристичному підприємстві ТОВ «СелезньовТур»	70
ВИСНОВКИ	80
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	82
ДОДАТКИ	86

ВСТУП

Авіаційний транспорт – один із наймолодших видів сполучення. Його перевагами є швидкість, цілорічність функціонування та широка географія можливих перевезень. Авіатранспортом здійснюють переважну більшість трансконтинентальних пасажирських перевезень та перевезень товарів із невеликим строком зберігання на значні відстані. Нажаль, є і певні недоліки авіаційного транспорту, це безумовно велика собівартість, а також залежність від природних умов.

Авіаційний транспорт на сьогоднішній день продовжує динамічно розвиватися і з кожним роком займати все міцніші позиції в загальносвітової транспортній системі. Високі темпи росту популярності обумовлюються постійним розширенням географії подорожей та стійкою тенденцією скорочення термінів поїздок на користь їх частоти. Крім того, у міру збільшення рівня якості надання послуг авіаперевезень, все зростаючу популярність набуває туризм із використанням авіаційного транспорту. Збільшується частка короткострокових турів на далекі відстані, що пов'язано з розвитком таких видів туризму, як шоп-тури і бізнес-тури, де визначальним фактором є швидкість доставки.

Актуальність роботи. Міжнародний туризм передбачає пересування людей з країни в країну. При вивченні його розвитку дуже важливо визначити його взаємовідносини з індустрією транспорту. Успіхи на генеруючих ринках туризму і адекватна транспортна інфраструктура становлять одну з найважливіших передумов розвитку будь-якого туристського центру. Зі свого боку попит у туризмі стимулював швидкий розвиток індустрії транспорту. Згідно із законом України «Про туризм», транспортні послуги є основними поруч із розміщенням обов'язковими для складання будь якого туристичного продукту [1].

Актуальність саме авіатранспорту для організації пакетних турів не перестає рости та розвиватися. У двадцять першому столітті люди говорять : « Не існує вже майже жодного місця, де б не ступила нога людини». На мою думку, саме завдяки сучасній пасажирській авіації, вислів має бути доречним. Так, через

розширення географії туристичних подорожей, повітряний транспорт став єдиним можливим, своєрідним «монополістом» серед усіх інших видів туристичного транспорту, завдяки якому жителі Європи, а зокрема і нашої країни, мають змогу відвідати тропіки, відпочити на курорті на березі океану, студенти мають змогу навчатися та проходити навчальну практику в Америці тощо.

До того ж, володіючи по праву статусом найбільш швидкого та зручного транспорту – авіаційний транспорт знаходить своє місце і серед звичайних коротких перевезень: наприклад, з України до країн Європи та СНД.

Метою кваліфікаційної роботи є вивчення та аналіз використання послуг пасажирського авіа транспорту при створенні та реалізації туристичного продукту, на основі вивчення потреб суспільства в перевезенні, на прикладі туристичного підприємства ТОВ «Селезньов Тур».

Для досягнення цієї мети необхідно вирішити наступні завдання:

- визначити роль та актуальність використання авіаційного транспорту в туризмі;
- дослідити наукові підходи щодо визначення туристичного продукту, його структури та складових, по- перше саме транспортної складової;
- надати організаційно – економічну характеристику ТОВ «Селезньов Тур» та здійснити оцінку ролі авіаційного пасажирського транспорту у діяльності туристичного підприємства- оператора ;
- зробити аналіз факторів впливу на обсяг продажів туристичних пакетів з використанням авіа транспорту на туристичному підприємстві ТОВ «Селезньов Тур»;
- визначити пріоритетні напрями використання авіапослуг на туристичному підприємстві;
- запропонувати новий тур з використанням пасажирського авіаційного транспорту на туристичному підприємстві.

Об’єктом є процес створення туристичного продукту із використанням авіаційного транспорту.

Предметом кваліфікаційної роботи є використання послуг пасажирського авіа транспорту при розробці та реалізації туристичного продукту.

Методологічною основою є сукупність принципів, загальнонаукових і спеціальних методів та прийомів досліджень, використання яких зумовлено метою та завданнями.

При написанні кваліфікаційної роботи були застосовані такі **методи наукового дослідження як:** теоретичне узагальнення, економічний аналіз та порівняння, SWOT-аналіз. Для проведення стратегічного аналізу підприємства були використані дані за три останні роки. З метою спрощення оброблення даних та аналізу інформації використовувалися комп'ютерні програми: Microsoft Office Word, Microsoft Office Excel, зокрема майстер діаграм.

Інформаційну базу дослідження становлять законодавчі та нормативно-правові акти України, наукові праці вітчизняних, закордонних дослідників і досвідчених практиків з проблеми співпраці авіакомпаній та туристичних підприємств: Афанасьєвої В.Г. Бедрадіної Г.К., Галасюк, Герасименко В.Г., Горського С.В., С.С.Гуляєва В.Г., Гуріної Г.С.Давиденко І.В., Ф. Котлера, Нездоймінова С.Г., Осипової О.Я. та ін.

Офіційні дані Державної служби статистики України, інтернет-сайти туроператорів, а також результати особистих досліджень.

Практичне значення кваліфікаційної роботи полягає в можливості використання висновків і рекомендацій на підприємствах - туроператорах, що створюють та реалізують туристичний продукт з використанням послуг пасажирського авіа транспорту. За результатами роботи було написано та опубліковано тези на тему «Послуги авіаційного пасажирського транспорту як складова туристичного продукту» до збірника статей Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та вчених «Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України», яка відбулася 15 квітня 2020 року в Одеському Національному Економічному Університеті.

Структура роботи та послідовність викладу матеріалу обумовлені змістом досліджуваної проблеми, вибраною методологією, базою дослідження, яка потребувала відповідної логіки упорядкування.

Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Кваліфікаційна робота містить 93 сторінки, 30 таблиць, 11 рисунків, список використаних джерел з 43 найменувань.

ВИСНОВКИ

Повітряний транспорт – одна з найбільш динамічних галузей світового господарства, яка з кожним роком посідає міцніші позиції у світовій транспортній системі.

У першому розділі кваліфікаційної роботи було проаналізовано та доведено, що саме повітряний транспорт на сьогоднішній день по праву вважається найбільш популярним транспортом у туризмі, завдяки таким перевагам, як швидкість, мобільність, універсальність та безпека. Було доведено, що більша частина турів, як індивідуальних ексклюзивних продуктів, так і групових, що здійснюються по масових напрямках мають право на своє існування тільки із залученням повітряного транспорту.

Було вивчено та проаналізовано роль авіатранспорту у туризмі та шляхи взаємодії повітряного транспорту та туристичних фірм-агенцій та туроператорів. Висвітлено питання щодо використання блоку місць на літаку та фрахтування чартерів, їх переваги та недоліки, а також доречність їх використання.

У роботі було зазначено велику кількість сучасних технологій, що викривуються сьогодні у туристичній діяльності для залучення повітряного транспорту, таких, наприклад. Як GDS-технології, а також описана робота і взаємодія з IATA для можливості реалізовувати авіаквитки, як окрему послугу, так і в складі туристичного продукту. Було надано визначення туристичного продукту, його структури та складових. Проаналізовано послуги авіаційного транспорту, як складової туристичного продукту.

У другому розділі кваліфікаційної роботи було зроблено аналіз організаційно-економічної діяльності ТОВ «Селезньов Тур» та здійснено оцінку ролі авіаційного пасажирського транспорту у діяльності туристичного підприємства-оператора. Проаналізовані фактори впливу на обсяг продажів туристичних пакетів з використанням авіатранспорту на туристичному підприємстві.

Визначено шляхи реалізації авіаквитків у складі турпакету і як окремої послуги туроператора ТОВ «Селезньов Тур». Було складено SWOT-аналіз для

визначення сильних та слабких сторін туристичного підприємства, його можливостей та ймовірних загроз. Туристичне підприємство відповідає заданій високій репутації шляхом створення високоякісного продукту, а також надання широкого спектру послуг. Вивчаючи розподіл іноземних туристів із різних країн, можна відмітити зростання виїзного туризму, що підкреслює факт наявності попиту на послуги туроператора ТОВ «Селезньов Тур» на туристичному ринку. Проте, можемо бачити статистику візних туристів, що каже про те, що цьому виду туризму потрібно приділяти більше уваги.

У третьому розділі кваліфікаційної роботи надано пропозиції щодо покращення діяльності авіавідділу і підвищення ефективності використання авіатранспорту у продуктах, що реалізуються фірмою. Серед запропонованих пріоритетних напрямів використання авіапослуг на туристичному підприємстві можна навести: рекламу в аеропорту «Одеса» (в новому терміналі), залучення авіакомпаній-лоукостерів для зниження ціни на авіаквитки у складі турпакету, використання чартерних рейсів у своїх турпродуктах за рахунок заключення договорів із провідними українськими крупними туроператорами на придбання квоти місць на зафрахтованому ними чартерному літаку.

Розроблено тур у Каппадокію, ускладі якого використовуються блоки місць на регулярних авіалініях. Запропонований турпакет має привабливу вартість і відповідно до прогнозів фахівців має користуватися попитом, що у свою чергу збільшить прибуток туристичної фірми ТОВ «Селезньов Тур», а також позитивно вплине на питання щодо збільшення об'ємів реалізації авіаквитків у складі турпакетів туристичного підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про туризм» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/324/95-вр>.
2. Герасименко В. Г. Оцінка туристично-рекреаційного потенціалу регіону: монографія / В. Г. Герасименко, Г. К. Бедрадіна, С. С. Галасюк та інші / за заг. ред. В. Г. Герасименко. – Одеса : ОНЕУ, 2016. – 262 с.
3. Галасюк С. С. Взаємозв'язок розвитку транспорту та туризму// Науковий вісник. Одеський державний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. – Науки: економіка, політологія, історія. – 2008. – Вип. 15(49). – С. 170.
4. Статистичний щорічник України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
5. Лоукост-авіаперевізники в Україні: усе про ціни, напрямки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrinform.ua>
6. Гід по лоукостерам. [Електронний ресурс].- Режим доступу : <http://www.tripmydream.ua>
7. Осипова О.Я. транспортне обслуговування туристів: Навч. Посібник для студентів вищ. навч. Закладів. - М.: Видавничий центр «Академія», 2004. - 368с.
8. Гуріна Г.С. Основні мотиви створення стратегічних авіаційних альянсів / Г.С. Гуріна, Л.В.Бровенко. – К. : НАУ, 2007. – С. 16-20. – (Економіка, підприємництво та менеджмент. - Журнал наукових праць. – № 10).
9. Ринки туристичних послуг: стан і тенденції розвитку : [монографія] / за заг. ред. В.Г. Герасименка. – О. : Астро- принт, 2013. – 304 с.
10. Туристичний продукт та особливості його створення [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.studopedia.com.ua>
11. Бедрадіна Г. К. Вибір і застосування методики оцінки якості послуг на туристичному підприємстві / Г. К. Бедрадіна, В. Г. Герасименко // Науковий вісник – Одеський державний економічний університет. Всеукраїнська

- асоціація молодих науковців. - Науки: економіка, політологія, історія. – 2008. - №14 (70). – С. 60.
12. Горський С.В. Наукові записки Київського університету туризму, економіки і права. Серія: філософські науки. - 2015. - Вип.21. - С.86 Етапи формування туристичного продукту.
 13. Бедрадіна Г. К. Визначення рівня якості менеджменту на туристичному підприємстві / Г. К. Бедрадіна // Наукові праці МАУП. – Київ, 2011. - Випуск №1 (28). – С. 113-118.
 14. Від Паломника до туриста / З. Бауман // Соціологічний журнал.- №4.- С.146 (http://tourlib.net/statti_tourism/bauman.htm).
 15. Кифяк В.Ф. Організація туризму. - Чернівці: Книги – XXI, 2008. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tourlib.net/books_ukr/kyfjak.htm.
 16. Давиденко І. В. Сучасні тенденції туристичного попиту / І. В. Давиденко, К. Ю. Ященко // Модернізація економіки та фінансової системи країни: актуальні проблеми та перспективи: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. - Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2017. – С. 28-31.
 17. Схеми взаємодії туристських фірм і авіакомпаній. [Електронний ресурс].- Режим доступу:<http://www.subject.com.ua>
 18. Глобальні дистриб'юторські системи на туристичному ринку [Електронний ресурс].- Режим доступу – <http://www.nuft.edu.ua>
 19. Кузнєцова Н. М., Нездоймінов С. Г. Регіональний вимір розвитку туристичного та готельного бізнесу: монографія. Одеса: Астропринт, 2010.
 20. Офіційний сайт ТОВ «Селезньов Тур»
 21. Статистична звітність «Селезньов Тур»
 22. Фінансова звітність «Селезньов Тур»
 23. Економічний аналіз господарської діяльності підприємств [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.pidruchniki.com>
 24. Бедрадіна А. К. Формирование управленческих целей, как этап создания системы качества на туристическом предприятии / А. К. Бедрадіна //

- Матеріали I Наукової міжнародної конференції на честь доктора економічних наук, проф. Шкітіної М.І. , “Управлінські науки в сучасному світі”, 27 листопада 2014р. - Київ: Київський національний лінгвістичний університет, 2014.
25. Основні засоби: визнання та класифікація [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.interbuh.com.ua>
 26. Економічний аналіз господарської діяльності підприємств [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.pidruchniki.com>
 27. Конкурентоспроможність підприємства [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua>
 28. Рентабельність: що це таке, як розрахувати [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.znaj.ua>
 29. Зорін І.В. Туризм як вид діяльності / І.В. Зорін, Т.П. Каверіна, В.А. Квартальнов [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://infotour.in.ua/zorin.htm>.
 30. Нездоймінов С. Г. Проблеми розвитку туристичного руху на підприємствах водного транспорту України /С. Г. Нездоймінов // Управлінська, фінансова та маркетингова діяльність підприємств в умовах нестійкої економіки: монографія / за заг. ред. К.Ф. Ковальчука – Дніпропетровськ: Пороги, 2016. - 516 с. С. 164-172.
 31. Business Policy: Text and Cases - Harvard Business School підприємства [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.hbs.edu>що
 32. SWOT-аналіз: основные элементы [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.lafounder.com>
 33. SWOT-аналіз [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.bakertilly.ua>
 34. Герасименко В.Г. Організація транспортних подорожей і перевезень туристів. Навчальний посібник / В.Г. Герасименко, А.В. Замкова. – Харків: Бурун Книга, 2011. – 112 с.

- 35.Мартиенко А.И., Хумарова Н.И. Методологічні засади впровадження різноманітних форм власності на природні рекреаційні ресурси // Економічні інновації. - 2017. - №. 65. - С. 170-178.
- 36.Покращення діяльності аеропортів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.iso.org>
- 37.Как поднять эффективность аэропорта на новую высоту [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.axis.com>
- 38.Bedradina G. International Journal of New Economics and Social Sciences (IJONESS). – 2018, Volume 8, No. 2. – P. 369–380. [Електронний ресурс].
– Режим доступу: <https://ijoness.com/resources/html/article/details?id=186175>.
- 39.Бедрадіна Г.К. «Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України» : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та вчених (м. Одеса, 10 квітня 2019 р.) – 2019. – С. 28-31. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/9241>
- 40.Менеджмент туризму – Обслуговування туристів на авіаційному транспорті [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.if.ua/book/38/2542.html>.
- 41.Авіаперевезення б'ють рекорди: чому це добре для пасажирів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/publications/2018/02/8/633878/>
- 42.Давиденко І. В. Транспорт як необхідна складова розвитку туризму. Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України: матеріали Всеукр. наук.-прак. конф., 10 квітня 2019 р. Одеса: ОНЕУ, 2019. С. 203-206.
- 43.Кудла Н. Є. Управління якістю в туризмі: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 328 с.